

JURIST
FORBUNDET

Juristforbundets lønnsstatistikk for 2015

Utarbeidet av
Asbjørn Johannessen
Høgskolen i Oslo og Akershus

Innhold

Innledning	3
Statistiske begreper	3
Lønn etter sektor og eksamensår	4
Tabell 1 Årslønn i 2015 etter sektor	4
Tabell 2 Gjennomsnittlig årslønn etter eksamensår og sektor	5
Figur 1 Gjennomsnittlig årslønn etter eksamensår og sektor	6
Endring i lønn	6
Lønn i statlig sektor	7
Tabell 3 Endring i gjennomsnittlig lønn (kroner og prosent) 2014-2015 etter sektor	7
Tabell 4 Lønn i statlig sektor etter stillingsnivå	6
Tabell 5 Lønn i statlig sektor etter stillingsnivå og eksamensår	7
Tabell 6 Lønn i statlig sektor etter eksamensår	8
Tabell 7 Lønn i statlig sektor etter arbeidsområde	9
Tabell 8 Lønn i statlig sektor etter arbeidsområde og eksamensår	9
Tabell 9 Lønn i forvaltning etter arbeidsområde	10
Tabell 10 Lønn i statlig sektor etter tittel/stillingskode	10
Lønn i kommunal sektor	11
Tabell 11 Lønn i kommunal sektor etter stillingsnivå	11
Tabell 12 Lønn i kommunal sektor etter stillingsnivå og eksamensår	11
Tabell 13 Lønn i kommunal sektor etter eksamensår	12
Tabell 14 Lønn i kommunal sektor etter eksamensår og type stilling/arbeidsområde	13
Tabell 15 Lønn i kommunal sektor etter arbeidssted	13
Tabell 16 Lønn i Oslo kommune etter eksamensår	14
Tabell 17 Lønn i kommunal sektor etter kommunestørrelse	14
Lønn i privat sektor	15
Tabell 18 Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår	15
Tabell 19 Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår og arbeidsområde	16
Tabell 20 Lønn i privat sektor etter arbeidsområde	17
Tabell 21 Grunnlønn i privat sektor etter type organisasjon og eksamensår	17
Tabell 22 Lønn i privat sektor etter type stilling	18
Tabell 23 Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår og type stilling	18
Tabell 24 Grunnlønn for advokatfullmektiger etter eksamensår	19
Tabell 25 Bonus og provisjon i privat sektor	21
Tabell 26 Bonus/provisjon i privat sektor etter arbeidsområde	20
Lønn i Spekter og Spekter helse	21
Tabell 27 Lønn i Spekter etter eksamensår	21
Tabell 28 Lønn i Spekter helse etter eksamensår	21
Vedlegg: definisjon av stillingsnivå	22

Innledning

I dette notatet presenteres resultater fra Juristforbundets lønnsundersøkelse for 2015. Undersøkelsen ble sendt ut 15. januar 2016 til alle yrkesaktive jurister i ansettelsesforhold inkludert ansatte advokater. Undersøkelsen ble distribuert via Questback. Selvstendig næringsdrivende omfattes ikke. Undersøkelsen ble sendt til 12 889 medlemmer. 303 e-mailler ble avvist, og 25 medlemmer har svart at de enten er gått av med pensjon eller at de er partnere. Det er da 12 572 medlemmer som kunne svare. Etter første utsending ble det sendt ut to påminnelser. I alt har 6 922 medlemmer svart, en svarprosent på 55.

Medlemmene ble bedt om å oppgi **fast avtalt årslønn i 100 prosent stilling** gjeldende pr. 1. desember 2015. Jurister i privat sektor har oppgitt både grunnlønn og samlet lønn (samlet lønn inkluderer utbetalt bonus og/eller provisjon). I tillegg til gjennomsnittlig lønn presenteres også medianlønn og noen steder øvre og nedre kvartiler (se forklaring nedenfor). Resultatene presenteres i hovedsak etter sektor, eksamensår, stillingsnivå og arbeidsområde.

Ved grupperinger der få har svart (mindre enn 20-30 respondenter), er fordelingen usikker, og må tolkes med forbehold. For å ivareta svarernes anonymitet, oppgis det ikke noe resultat der det er mindre enn 5 som har svart. Når vi oppgir resultater med så få svar, er resultatene svært usikre.

Statistiske begreper

Gjennomsnitt

Gjennomsnitt regnes ut ved å summere alle verdiene og dele på antall respondenter (personer som har svart på det aktuelle spørsmålet).

Median

Medianen er et statistisk mål som viser det typiske i en fordeling etter et annet prinsipp enn gjennomsnitt. Medianen baserer et på *rangering* av enhetene, slik:

Først rangeres enhetene etter stigende verdier. Ved variabelen lønn, kommer den laveste lønnen først, deretter den nest laveste, og så videre, og til slutt kommer respondenten som har den høyeste lønnen.

Deretter finner vi fram til den respondenten som ligger i *midten* av denne ordnede rangeringen. Hvis det er 101 enheter i utvalget, ligger enhet nummer 51 i midten.

Til slutt identifiseres verdien (lønnen) til enheten i midten, som for eksempel kan være kr 500 000. Vi tenker da som så at dette representerer det typiske fordi halvparten av respondentene har inntekt på 500 000 eller mindre, mens den andre halvparten har lønn på kr 500 000 eller mer.

Gjennomsnitt versus medianen

Ved beregning av gjennomsnitt kan vi risikere at det er observasjoner med spesielt høye verdier, for eksempel høye inntekter, og dette kan trekke gjennomsnittet opp. Dersom gjennomsnittet avviker fra medianen indikerer dette at det er noen ganske høye eller ganske lave inntekter som trekker gjennomsnittet opp eller ned. Medianen representerer det typiske ved *hovedmengden* av enhetene, og er lite påvirket av enkelte ekstreme verdier i fordelingen. I noen tilfeller presenteres både gjennomsnittet og medianen.

Kvartiler

Ved beregning av kvartiler rangeres også enhetene etter stigende verdi (som ved beregning av medianen), og utvalget blir da delt inn i fire like store deler. Nedre kvartil vil si den fjerdedelen som har lavest verdier, det kan være inntekten til den fjerdedelen som har lavest inntekt. Øvre kvartil er de 25 prosentene som har høyest verdier (inntekt).

Lønn etter sektor og eksamensår

Basert på gjennomsnittlig grunnlønn tjener jurister i privat sektor (inkludert Spekter og Spekter Helse) 19 prosent mer enn jurister i offentlig sektor (stat og kommune slått sammen). Forskjellen i medianlønnen er 22 prosent. I 2014 var forskjellen i gjennomsnittlig lønn 27 prosent. Tabell 1 viser gjennomsnittlig lønn, medianlønn samt nedre og øvre kvartil etter sektor.

Tabell 1. Årslønn i 2015 etter sektor

	Statlig	Kommunal	Privat grunnlønn	Privat samlet lønn	Spekter	Spekter helse
Gjennomsnitt	640 975	637 858	793 694	893 933	890 479	703 890
Nedre kvartil	501 300	540 000	560 000	610 000	717 500	589 000
Median	580 000	606 000	750 000	810 000	900 000	700 000
Øvre kvartil	694 500	705 000	936 000	1 060 000	1 000 000	801 800
Antall	4 049	832	1 890	904	53	73

Gjennomsnitt og medianen viser hva som er den typiske inntekten. Bortsett fra Spekter, er gjennomsnittslønnen gjennomgående noe høyere enn medianlønnen, noe som indikerer at det er noen med høy lønn som trekker opp gjennomsnittet. Nedre og øvre kvartil viser spredningen i lønn. Nedre kvartil i staten er kr 501 300, som betyr at 25 prosent av disse juristene tjener kr 501 300 eller mindre. Øvre kvartil er 694 500, som betyr at de 25 prosent som tjener mest, tjener kr 694 500 eller mer. Kvartildifferansen (mellom øvre og nedre kvartil) viser at 50 prosent av juristene i staten tjener mellom kr 501 300 og 694 500.

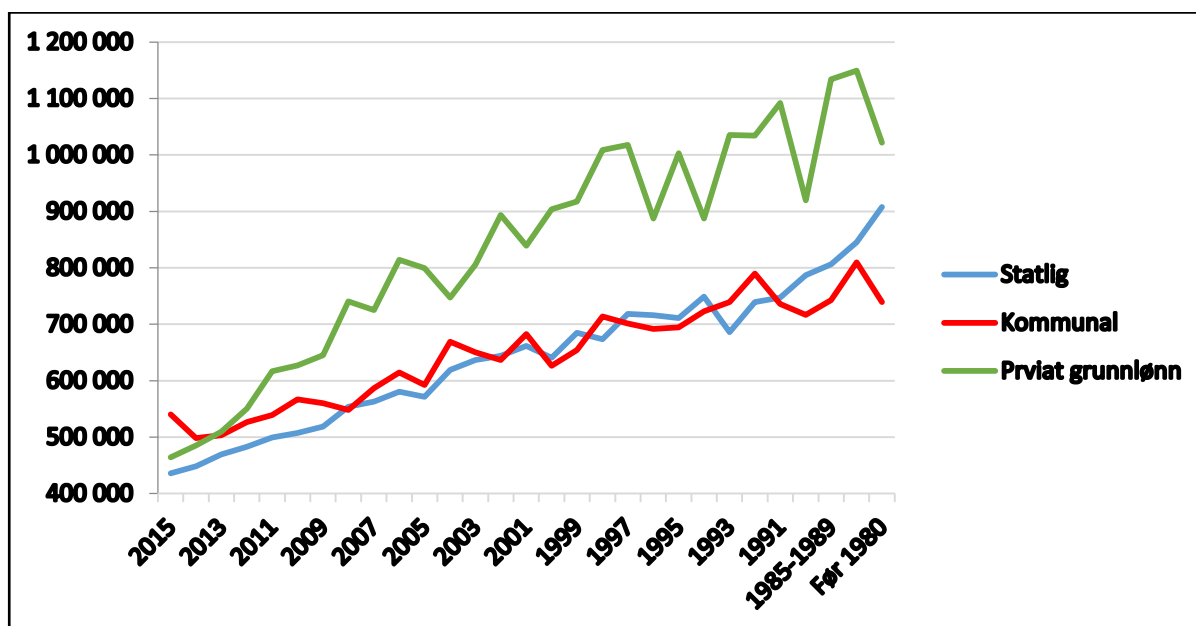
Ser vi på eksamensår, øker lønnen med antall år siden man ble uteksaminert. En nyutdannet jurist (uteksaminert i 2015) tjener i gjennomsnitt kr 435 575 i statlig sektor, kr 540 123 i kommunal sektor og kr 464 082 i privat sektor (grunnlønn). I 2013 og 2014 var gjennomsnittlig lønn for helt nyutdannede jurister i kommunal sektor noe høyere (cirka 20 000) kroner enn i statlig sektor. Det er relativt få nyutdannede jurister i kommunal sektor (13 i 2015, 21 i 2014 og 33 i 2013), så disse gjennomsnittlige inntektene er usikre. De siste tre årene har altså nyutdannede jurister i kommunal sektor noe høyere lønn enn nyutdannede i statlig sektor.

Tabell 2. Gjennomsnittlig årslønn etter eksamensår og sektor

Eksamensår	Statlig	Kommunal	Privat grunnlønn	Privat samlet lønn
2015	435 575	540 123	464 082	474 963
2014	448 463	498 373	484 900	514 992
2013	469 273	503 248	509 380	534 177
2012	482 773	526 817	550 503	613 803
2011	499 588	538 920	616 948	731 087
2010	507 065	566 547	627 170	721 125
2009	518 714	559 899	645 193	730 820
2008	553 669	547 950	740 363	837 660
2007	562 627	586 562	725 122	867 087
2006	580 656	614 233	813 821	902 813
2005	571 210	592 342	799 122	948 461
2004	619 097	668 792	747 333	882 568
2003	636 406	650 332	805 718	989 724
2002	644 087	636 623	893 290	1 009 887
2001	661 307	682 740	839 033	1 073 599
2000	640 610	626 214	903 937	1 122 630
1999	684 921	653 989	917 069	1 063 740
1998	673 438	713 647	100 8884	1 298 529
1997	718 519	701 356	1 017 786	1 060 276
1996	716 200	691 360	887 474	1 072 932
1995	710 818	694 157	1 002 929	1 145 733
1994	749 037	723 026	887 120	1 074 600
1993	685 640	738 989	1 035 521	1 156 458
1992	739 205	789 480	1 034 104	1 194 363
1991	747 041	735 573	1 091 780	
1990	787 127	716 540	919 804	
1985-1989	806 142	742 651	1 133 824	1 340 311
1980-1984	845 310	809 434	1 149 163	1 411 959
Før 1980	907 740	739 356	1 021 442	
Samlet gjennomsnitt	640 975	637 858	793694	893 933
Antall	4 049	832	1 890	904

En grafisk fremstilling viser lønnsutviklingen etter eksamensår. Nyutdannede jurister starter med omtrent den samme (grunn)lønnen i både statlig, kommunal og privat sektor, men etter relativ kort tid (4-5 år) øker forskjellen mellom offentlig og privat sektor.

Figur 1. Gjennomsnittlig årslønn etter eksamensår og sektor

Endring i lønn

Det er gjennomgående små endringer i gjennomsnittlig lønn fra 2014 til 2015. Juristene i kommunal sektor hadde størst økning (2,78 prosent), mens juristene i privat sektor hadde en reduksjon på 1,71 prosent. Fra 2013 til 2014 var det for alle sektorene en økning i lønn, fra 3,92 (kommunal sektor) til 5,32 (Spekter). At det var større økning i lønn fra 2013 til 2014 forklares ved at det i 2014 var en lokal pott tilgjengelig, mens det i 2015 var kun en sentral pott.

Tabell 3. Endring i gjennomsnittlig lønn (kroner og prosent) 2014-2015 etter sektor

	Statlig	Kommunal	Privat	Spekter	Spekter helse
Årslønn 2014	634 572	620 601	807 531	871 674	700 750
Årslønn 2015	640 975	637 858	793 694	890 479	703 890
Endring	6 403	17 257	-13 837	18 805	3 140
Endring %	1,00	2,78	-1,71	2,15	0,45

Lønn i statlig sektor

I offentlig sektor kan vi dele stillingene inn i tre nivå der stillingsnivå 1 er det høyeste og stillingsnivå 3 er det laveste (se vedlegg som viser hvilke stillinger det er på de ulike nivåene). Medlemmene oppgir selv hvilket nivå de er på, og tabell 4 viser at halvparten (50 prosent) av juristene innen statlig sektor jobber på stillingsnivå 2.

Tabell 4. Lønn i statlig sektor etter stillingsnivå

Stillingsnivå	Gjennomsnitt	Median	Antall	Kvinneandel (prosent)
Stillingsnivå 1	983 154	1 045 000	603	46
Stillingsnivå 2	642 247	613 500	2 008	62
Stillingsnivå 3	494 294	483 700	1 430	72
Total	640 761	580 000	4 041	63

Kvinneandelen er høyest på stillingsnivå 3, og her ser vi også at medianen er høyere enn gjennomsnittslønnen. Dette skyldes at det er lave(re) lønninger som trekker gjennomsnittet ned, og analyser viser at det er kvinner som har disse lavere lønningene. Kvinner har gjennomgående lavere lønn enn menn, og disse forskjellene øker med stillingsnivå.

Tabell 5 viser at gjennomsnittslønnen innen hvert stillingsnivå øker med ansiennitet:

Tabell 5. Lønn i statlig sektor etter stillingsnivå og eksamensår

Eksamensår	Stillingsnivå 1			Stillingsnivå 2			Stillingsnivå 3		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015	484 369	475 100	13	557 802	550 000	109	468 073	467 700	784
2005-2009	839 873	850 000	26	582 421	560 700	411	503 842	500 000	339
2000-2004	905 400	897 500	70	626 759	602 800	417	528 986	518 000	113
1995-1999	957 539	1 024 500	128	661 386	640 000	483	542 866	520 000	91
1990-1994	970 962	1 000 000	109	687 195	652 000	278	575 805	540 000	57
1985-1989	1 024 948	1 050 000	94	700 538	664 000	144	544 901	559 850	20
1980-1984	1 067 135	1 066 500	76	720 263	664 000	103	615 005	614 700	19
Før 1980	1 097 505	1 100 000	87	675 303	640 700	63	641 178	550 000	7
Total	983 154	1 045 000	603	642 247	613 500	2 008	494 294	483 700	1 430

Tabell 6 viser at både gjennomsnittslønn og medianlønn øker systematisk desto lenger det er siden man ble uteksaminert.

Tabell 6. Lønn i statlig sektor etter eksamensår

Eksamensår	Gjennomsnitt	Median	Antall
2015	435 575	437 000	71
2014	448 463	445 000	136
2013	469 273	467 700	175
2012	482 773	475 000	189
2011	499 588	490 000	145
2010	507 065	501 539	190
2009	518 714	509 900	154
2008	553 669	535 000	175
2007	562 627	550 000	159
2006	580 656	550 400	141
2005	571 210	555 200	148
2004	619 097	581 000	105
2003	636 406	585 700	122
2002	644 087	601 400	108
2001	661 307	602 800	121
2000	640 610	602 800	145
1999	684 921	640 000	164
1998	673 438	640 000	136
1997	718 519	664 000	138
1996	716 200	635 350	128
1995	710 818	657 350	136
1994	749 037	685 000	116
1993	685 640	645 350	84
1992	739 205	664 000	75
1991	747 041	698 000	90
1990	787 127	734 350	82
1985-1989	806 142	760 000	259
1980-1984	845 310	803 750	200
Før 1980	907 740	897 300	157
Total	640 975	580 000	4 049

Sammenligning mellom gjennomsnittslønn og medianlønn sier noe om spredningen i lønn, og her er det små forskjeller når man er nyutdannet, mens gjennomsnittslønnen er noe høyere enn medianen når det er gått noen år siden man ble uteksaminert. Dette viser at det er noen som har ganske høy lønn som trekker gjennomsnittet opp.

Lønnen i statlig sektor varierer etter arbeidssted og eksamensår. Ansatte i domstolene har betydelig høyere lønn enn ansatte innen de andre arbeidsområdene i staten. På alle arbeidsområdene er det en systematisk økning i lønn desto tidligere man ble uteksaminert.

Tabell 7. Lønn i statlig sektor etter arbeidsområde

Arbeidsområde	Gjennomsnitt	Median	Antall
Forvaltning	593 318	560 000	2766
Domstoler	967 175	1 061 000	355
Politi/påtale	656 863	601 000	501
Universitet/høgskole	628 579	591 400	177
Annet	681 987	632 500	250
Total	640 975	580 000	4 049

Tabell 8. Lønn i statlig sektor etter arbeidsområde og eksamensår

Eksamensår	Forvaltning			Domstoler			Politi/påtalemyndighet		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015	474 840	468 000	668	474 155	460 000	40	488 766	492 300	101
2005-2009	542 675	529 800	541	630 528	570 000	35	568 894	550 250	108
2000-2004	607 637	580 300	426	954 144	1 061 000	25	678 157	629 400	90
1995-1999	641 409	614 700	476	1 022 530	1 061 000	66	736 435	658 000	92
1990-1994	689 568	657 500	314	1 082 359	1 061 000	42	779 189	664 000	49
1985-1989	722 042	676 800	160	1 094 232	1 061 000	44	830 317	701 250	28
1980-1984	715 930	664 000	110	1 116 637	1 100 000	53	858 531	803 900	19
Før 1980	779 849	706 000	71	1 163 697	1 114 000	50	839 642	822 950	14
Totalt	593 318	560 000	2 766	967 175	1 061 000	355	656 863	601 000	501

Eksamensår	Universitet/høgskole			Annet		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015	489 211	483 400	43	509 359	487 350	54
2005-2009	560 851	540 000	33	617 316	585 000	60
2000-2004	677 162	640 000	29	701 154	663 700	31
1995-1999	702 904	644 500	24	772 630	732 350	44
1990-1994	673 662	634 100	16	798 392	700 071	26
1985-1989	755 198	732 500	8	833 021	803 900	19
1980-1984	830 390	823 250	10	814 000	780 000	8
Før 1980	720 207	614 200	14	890 400	840 500	8
Totalt	628 579	591 400	177	681 987	632 500	250

I forvaltningen er det relativt små forskjeller mellom arbeidsområdene. Ansatte i departementene har noe høyere lønn enn de øvrige arbeidsområdene (tabell 9).

Tabell 9. Lønn i forvaltning etter arbeidsområde

Arbeidsområde forvaltning	Gjennomsnitt	Median	Antall
Departement	645 003	602 800	435
Direktorat	602 126	570 800	639
Tilsyn	597 479	550 050	252
Ytre etat	576 634	550 000	999
Annet	564 988	510 000	441
Total	593 318	560 000	2 766

Det er mange ulike stillingskoder i statlig sektor. I tabell 10 vises de som er mest vanlige for jurister med tilhørende gjennomsnitts- og medianlønn.

Tabell 10. Lønn i statlig sektor etter tittel/stillingskode

Tittel/stillingskode	Gjennomsnitt	Median	Antall	Tittel/stillingskode	Gjennomsnitt	Median	Antall
Advokat (0258)	824 548	793 000	30	Politinspektør (0290)	727 736	700 000	52
Assisterende direktør (1061)	853 270	874 500	10	Politimester (0292)	1 002 933	897 600	9
Avdelingsdirektør (1060)	856 641	867 000	85	Professor (1013)	963 876	965 850	22
Avdelingsdirektør (1218)	868 502	858 950	38	Prosjektleder (1113)	624 585	614 700	7
Avdelingsleder (1407)	687 229	630 000	39	Rådgiver (1434)	493 554	483 700	619
Direktør (1062)	1 068 612	1 061 350	24	Rådgiver (1436)	499 579	492 300	202
Dommer	1 100 116	1 065 500	252	Seksjonssjef (1211)	740 290	711 800	90
Dommerfullmektig (0247)	486 784	467 350	64	Seniorkonsulent (1363)	500 180	492 000	21
Ekspedisjonssjef (9146)	1 169 492	1 150 000	13	Seniorrådgiver (1364)	605 689	589 000	770
Fagdirektør (1538, 1539)	795 417	748 950	40	Seniorrådgiver (1448)	610 833	602 800	289
Fylkesnemleder (1177)	853 223	850 300	39	Seniorskattejurist (1501)	598 160	570 000	335
Førsteamanuensis (1011)	707 794	675 000	17	Skattejurist (1413)	462 667	460 000	79
Førstekonsulent (1408)	436 286	430 000	216	Spesialrådgiver (1220)	831 470	815 000	20
Førstelektor (1198)	598 580	602 800	5	Statsadvokat (0253)	1 016 660	1 018 600	40
Førstestatsadvokat (0254)	1 147 630	1 140 200	16	Stipendiat (1017, 1378)	482 972	483 550	22
Høgskolelektor (1008)	600 095	610 000	21	Underdirektør (1059)	678 818	663 000	81
Kontorsjef (1054)	758 800	694 500	15	Underdirektør (1217)	668 759	652 000	22
Lovrådgiver (1222, 1221)	737 544	780 000	9	Universitetslektor (1009)	534 250	530 000	8
Politiadvokat (1245)	564 742	550 400	159	Utredningsleder (1114)	619 757	640 700	7
Politiadvokat 2 (1543)	643 015	640 700	79	Annet, spesifiser her	802 338	750 000	131
Politifullmektig (0288)	501 264	500 000	34	Total	640 975	580 000	4 049

Lønn i kommunal sektor

På samme måte som i statlig sektor er stillingene i kommunal sektor delt inn i tre nivåer, der stillingsnivå 1 er det høyeste og stillingsnivå 3 er det laveste (se vedlegg hvilke stillinger som inngår i de ulike nivåene). Medlemmene oppgir selv hvilket nivå de er på, og som vi ser av tabell 11 jobber over halvparten av juristene (54 prosent) innen kommunal sektor på det laveste stillingsnivået.

Tabell 11. Lønn i kommunal sektor etter stillingsnivå

Stillingsnivå	Gjennomsnitt	Median	Antall	Kvinneandel (prosent)
Stillingsnivå 1	888 565	862 000	55	46
Stillingsnivå 2	712 149	690 000	327	62
Stillingsnivå 3	553 119	546 000	449	73
Total	637 899	607 000	831	66

Tabell 12 viser at både gjennomsnitts- og medianlønnen innen hvert stillingsnivå systematisk øker med økende ansiennitet.

Tabell 12. Lønn i kommunal sektor etter stillingsnivå og eksamensår

Eksamensår	Stillingsnivå 1			Stillingsnivå 2			Stillingsnivå 3		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015			2	627 982	614 000	23	515 807	504 000	163
2005-2009			2	654 153	640 000	49	547 958	545 500	130
2000-2004	877 142	870 000	7	686 866	675 000	69	597 742	587 000	63
1995-1999	827 647	836 000	17	720 068	712 500	76	604 920	596 000	51
1990-1994	936 272	985 500	11	762 335	719 300	64	592 247	582 500	24
1985-1989			4	742 718	736 000	22	628 772	653 500	6
1980-1984	968 100	859 800	7	821 461	790 000	13	598 266	601 000	6
Før 1980	972 600	950 000	5	768 036	736 000	11	492 407	536 450	6
Totalt	888 565	862 000	55	712 149	690 000	327	553 119	546 000	449

På samme måte som i statlig sektor, viser tabell 13 at også i kommunal sektor øker lønnen øker med antall år siden man ble uteksaminert. Også her er det små forskjeller mellom gjennomsnitt og medianen når man er nyutdannet, mens gjennomsnittslønnen er noe høyere enn medianen når det er gått noen år siden man ble uteksaminert. Dette viser at det er noen som har ganske høy lønn som trekker gjennomsnittet opp. Der det er få som har svart (færre enn 10 personer), er tallene usikre. For å illustrere: For de i stillingsnivå 3, og utdannet før 1980, var gjennomsnittslønnen i 2015 kr 492 407, mens den i 2014 var kr 588 300.

Tabell 13. Lønn i kommunal sektor etter eksamensår

Eksamensår	Gjennomsnitt	Median	Antall
2015	540 123	520 000	13
2014	498 373	484 500	21
2013	503 248	500 000	33
2012	526 817	508 750	40
2011	538 920	520 000	39
2010	566 547	553 750	42
2009	559 899	542 500	40
2008	547 950	548 000	34
2007	586 562	578 000	40
2006	614 233	585 000	33
2005	592 342	579 275	34
2004	668 792	640 000	29
2003	650 332	633 210	25
2002	636 623	619 000	21
2001	682 740	650 000	37
2000	626 214	621 000	27
1999	653 989	645 000	29
1998	713 647	663 000	32
1997	701 356	702 500	32
1996	691 360	672 000	33
1995	694 157	675 000	19
1994	723 026	680 000	26
1993	738 989	745 000	19
1992	789 480	765 000	18
1991	735 573	708 500	24
1990	716 540	685 150	12
1985-1989	742 651	742 000	32
1980-1984	809 434	785 300	26
Før 1980	739 356	727 500	22
Total	637 858	606 000	832

Tabell 14 viser lønnen til ulike stillingstyper/arbeidsområder. På samme måte som med stillingsnivå (tabell 12), er det også i tabell 14 få personer på mange av stillingene/arbeidsområdene, så det er også her stor usikkerhet knyttet til disse gjennomsnittslønnene.

Tabell 14. Lønn i kommunal sektor etter eksamensår og type stilling/arbeidsområde

Eksamensår	Kommuneadvokat			Advokat			Advokatfullmektig		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015			1			3	550 000	541 500	8
2005-2009			3	716 140	750 000	11			2
2000-2004	806 644	788 800	9	683 964	682 000	14			2
1995-1999	803 928	779 000	14	740 906	709 500	16			2
1990-1994	877 681	866 000	11	749 333	724 000	9			1
1985-1989			4	713 666	718 000	6	576 726	583 500	15
1980-1984			1			2	550 000	541 500	8
Før 1980			3			3			2
Totalt	807 088	779 000	46	724 389	704 000	64	612 000	612 000	40

Eksamensår	Rådgivning/saksbehandling			Administrasjon/personal			Ledelse		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015	514 978	504 000	154			2	683 975	646 000	12
2005-2009	552 188	549 000	131	563 783	567 500	6	672 199	653 500	20
2000-2004	610 855	607 300	75	675 600	680 000	5	726 824	686 240	28
1995-1999	620 853	620 000	62	674 680	710 000	5	759 244	768 500	38
1990-1994	656 589	633 350	40			4	829 868	792 500	24
1985-1989	656 302	653 500	12	627 363	605 000	22	861 400	822 450	8
1980-1984	694 683	667 500	12			2	950 188	870 000	9
Før 1980	616 680	597 000	8	563 783	567 500	6	1 005 500	952 500	6
Totalt	573 602	560 000	494	675 600	680 000	52	774116	750 000	145

Gjennomsnittslønnen i kommunal sektor varierer noe etter hvor i landet man jobber. Den er høyest i Kristiansand (kr 720 984), og lavet i Tromsø (kr 621 463). Det er imidlertid få fra Kristiansand som har svart, og det er følgelig usikkerhet knyttet til dette gjennomsnittet.

Tabell 15. Lønn i kommunal sektor etter arbeidssted

Arbeidssted/by	Gjennomsnitt	Median	Antall
Oslo	661 634	630 000	235
Trondheim	634 623	620 000	27
Kristiansand	720 984	676 000	13
Bergen	608 489	584 000	91
Tromsø	621 463	568 000	33
Stavanger	701 762	651 950	32
Annet sted	624 361	593 600	401
Totalt	637 858	606 000	832

Oslo kommune er et eget tariffområde, og tabell 16 viser gjennomsnittslønninger etter eksamensår blant jurister ansatt i Oslo kommune.

Tabell 16. Lønn i Oslo kommune etter eksamensår

Oslo kommune	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015	565 866	540 000	60
2005-2009	597 782	580 000	47
2000-2004	688 365	667 600	34
1995-1999	705 758	696 600	34
1990-1994	774 610	772 500	30
1985-1989	762 739	754 232	11
1980-1984	770 209	780 600	11
Før 1980	741 930	640 000	8
Totalt	661 634	630 000	235

Det er ikke store forskjeller i lønn etter størrelsen på den kommune man er ansatt i. Det er ikke slik at man har mindre lønn i små kommuner og mer i store kommuner:

Tabell 17. Lønn i kommunal sektor etter kommunestørrelse

Antall innbyggere	Gjennomsnitt	Median	Antall
Under 5000	648 080	594 150	30
5000 - 10.000	582 367	555 100	52
11.000 - 20.000	615 037	583 500	73
21.000 - 60.000	624 956	609 350	212
61.000 eller flere	645 893	614 600	381
Arbeider i fylkeskommune, interkommunalt eller fylkeskommunal virksomhet	685 795	655 000	81
Total	637 815	607 000	829

Lønn i privat sektor

I privat sektor er det en større økning i lønn etter ansiennitet, sammenlignet med offentlig sektor (se tabell 18).

Tabell 18. Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår

Eksamensår	Gjennomsnitt	Median	Antall
2015	464 082	453 000	53
2014	484 900	480 000	105
2013	509 380	500 000	97
2012	550 503	535 000	102
2011	616 948	600 000	85
2010	627 170	600 850	88
2009	645 193	610 000	75
2008	740 363	721 000	84
2007	725 122	695 000	91
2006	813 821	800 000	86
2005	799 122	800 000	75
2004	747 333	764 500	48
2003	805 718	800 000	51
2002	893 290	839 000	73
2001	839 033	805 497	60
2000	903 937	828 500	94
1999	917 069	865 000	77
1998	1 008 883	940 000	67
1997	1 017 785	971 619	64
1996	887 474	850 000	68
1995	1 002 929	900 000	61
1994	887 120	860 000	25
1993	1 035 521	970 000	39
1992	1 034 104	102 100	24
1991	1 091 780	997 500	26
1990	919 804	899 050	22
1985-1989	1 133 824	998 000	65
1980-1984	1 149 163	1 080 000	47
Før 1980	1 021 442	995 001	38
Total	793 694	750 000	1 890

Tabell 19 viser gjennomsnittlig grunnlønn etter eksamensår og arbeidsområde. Ansatte i industri/shipping har høyest lønn, mens ansatte på advokatkontor og konsulent/rådgivning har lavest. At sistnevnte har lavest lønn kan forklares at det er en stor andel nyutdannede i disse arbeidsområdene.

Tabell 19. Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår og arbeidsområde

Eksamensår	Advokatfirma		Eiendom		Bank/finans/forsikring		Industri/shipping	
	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall
2010-2015	541 373	325	557 212	19	515 119	73	689 981	22
2005-2009	738 005	197	635 615	13	710 633	55	866 510	41
2000-2004	871 567	104	790 454	11	811 727	69	964 474	27
1995-1999	940 910	84	951 666	18	945 582	68	1 097 496	46
1990-1994	897 380	25	1 198 000	5	945 002	21	1 326 470	17
1985-1989	1 175 500	10	1 151 000	5	1 115 225	13	1 259 094	11
1980-1984	1 124 000	5		1	1 159 666	14	1 294 033	9
Før 1980		4			1 030 972	6	1 508 885	7
Total	707 284	754	802 361	72	795 490	319	1 032 448	180

Eksamensår	IT/telecom		Konsulent/rådgivning		Organisasjon	
	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall
2010-2015		1	502 027	19	575 527	36
2005-2009	886 666	12	714 458	12	722 347	51
2000-2004	945 715	13	774 733	15	840 344	63
1995-1999	1 124 742	16	872 476	11	860 822	63
1990-1994	1 006 000	5	917 000	5	964 971	45
1985-1989		1		2	1 144 701	18
1980-1984		1		3	980 258	8
Før 1980					902 111	16
Total	995 065	49	741 391	67	836 787	300

Tabell 20 viser grunnlønn og samlet lønn (det vil si grunnlønn og bonus/provisjon) etter arbeidsområde. Som forventet er samlet lønn noe høyere enn grunnlønn innen alle arbeidsområdene.

Tabell 20. Lønn i privat sektor etter arbeidsområde

Arbeidsområde	Grunnlønn			Samlet lønn		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
Advokatfirma	707 284	620 000	754	809 300	750 000	514
Eiendom	802 361	700 000	72	1 037 435	907 500	34
Rettsjelder	533 660	461 500	10			1
Bank/finans/forsikring	795 490	766 100	319	858 323	790 000	138
Industri, shipping	1 032 448	950 000	180	1 189 925	1 075 000	101
IT/telecom	995 065	993 000	49	1 218 341	1 125 000	26
Konsulent/rådgivning	741 391	695 000	67	857 844	792 000	23
Organisasjon	836 787	800 000	300	994 944	854 000	18
Revisjon/skatt/avgift	668 290	640 000	31	805 976	745 000	17
Øvrig servicenæring	953 772	918 000	22	1 241 428	1 250 000	7
Annet område	842 626	760 000	83	1 041 919	971 200	25
Total	793 694	750 000	1 890	893 933	810 000	904

Innen arbeidsområdet organisasjon skiller man mellom ulike organisasjonstyper, se tabell 21. Det er ikke spesielle forskjeller i gjennomsnittslønnen i henholdsvis arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjon. Da det er ganske få ansatte i ideelle organisasjoner, er disse tallene svært usikker.

Tabell 21. Grunnlønn i privat sektor etter type organisasjon og eksamensår

Eksamensår	Arbeidsgiverorganisasjon		Arbeidstakerorganisasjon		Ideell organisasjon	
	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall
2010-2015	640 000	5	590 298	19	460 516	6
2005-2009	755 909	11	740 324	21	517 271	7
2000-2004	819 608	23	866 945	24		4
1995-1999	855 111	18	899 503	28		3
1990-1994	1 010 111	9	974 508	25		2
1985-1989	1 121 208	7	1 013 024	7		1
1980-1984		3		3		1
Før 1980		3	822 571	7		2
Total	874 018	79	845 560	134	584 978	26

Det er noe variasjoner i inntekt etter type stilling (tabell 22). Ansatte innen ledelse har høyest og advokatfullmektiger lavest lønn. Sistnevnte kan forklares ved at disse ansatte er relativt nyutdannet (se tabell 23).

Tabell 22. Lønn i privat sektor etter type stilling

Stilling	Grunnlønn			Samlet lønn		
	Gjennomsnitt	Median	Antall	Gjennomsnitt	Median	Antall
Advokatfullmektig	552 814	530 000	342	566 982	550 000	167
Advokat	823 467	786 000	716	882 500	810 000	361
Senioradvokat	955 572	950 000	183	1 088 339	1 025 000	146
Administrasjon	852 281	835 000	16			4
Ledelse	1 098 499	1 000 000	222	1 296 419	1 200 000	96
Rådgivning/saksbehandling	638 719	605 000	267	725 301	680 000	77
Personalforvaltning/HR	842 317	818 500	30	1 090 142	1 050 000	7
Annet	817 855	794 776	114	961 760	918 000	46
Total	793 694	750 000	1890	893 933	810 000	904

Tabell 23. Grunnlønn i privat sektor etter eksamensår og type stilling

Eksamensår	Advokatfullmektig		Advokat		Senioradvokat	
	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall
2010-2015	513 817	256	615 204	137		2
2005-2009	607 742	45	722 194	182	891 950	70
2000-2004	660 566	18	838 849	143	987 729	47
1995-1999	829 578	19	980 712	141	1 008 000	34
1990-1994		3	1 011 495	60	1 051 217	14
1985-1989		1	996 184	24	1 014 800	5
1980-1984			1 164 078	15	957 000	8
Før 1980			970 357	14		3
Total	552 814	342	823 467	716	955 572	183

Eksamensår	Ledelse		Rådgivning/saksbehandling	
	Gjennomsnitt	Antall	Gjennomsnitt	Antall
2010-2013	628 630	13	485 298	89
2005-2009	858 580	31	652 229	55
2000-2004	1 028 840	44	663 441	43
1995-1999	1 167 095	60	744 994	46
1990-1994	1 123 200	33	836 307	13
1985-1989	1 470 555	18	781 428	7
1980-1984	1 360 215	13	940 818	7
Før 1980	1 256 550	10	821 223	7
Total	1 098 499	222	638 719	267

Tabell 24. Grunnlønn for advokatfullmektiger etter eksamensår

Eksamensår	Gjennomsnitt	Antall
2015	471 552	38
2014	488 724	75
2013	508 112	62
2012	538 300	40
2011	573 975	20
2010	592 838	21
2009	583 125	16
2008	580 454	11
2007	599 450	8
2006	689 961	5
2005	674 285	7
2004	711 666	6
2003	777 800	5
2002	426 000	2
2001	653 782	3
2000 eller tidligere	773 377	31
Total	557 613	350

I privat sektor oppgir 45 prosent at de har en bonusavtale, og 7 prosent oppgir at de har en provisjonsavtale. En gjennomsnittlig bonus er på kr 150 275 mens gjennomsnittlig provisjon er på kr 311 464 (se tabell 25).

Tabell 25. Bonus og provisjon i privat sektor

	Gjennomsnitt	Median	Antall
Bonus	150 275	99 220	603
Provisjon	311 465	200 000	107
Totalt	174 567	100 000	710

Det er mest vanlig med bonus/provisjon i advokatfirmaer, innen eiendom og innen industri/shipping (tabell 26).

Tabell 26. Bonus/provisjon i privat sektor etter arbeidsområde

Område	Gjennomsnitt	Median	Andel med bonus/provisjon	Antall
Advokatfirma	184 372	107 500	74	451
Eiendom	273 703	150 000	51	24
Bank/finans/forsikring	116 336	60 000	47	149
Industri, shipping	176 779	102 000	62	111
IT/telecom	264 703	155 000	55	25
Konsulent/rådgivning	126 261	30 000	35	23
Organisasjon	240 176	80 000	6	13
Revisjon/skatt/avgift	93 833	60 500	58	18
Øvrig servicenæring	187 142	140 000	32	7
Annet område	147 145	96 500	34	27
Total	174 567	100 000	52	850

Lønn i Spekter og Spekter helse

Det er 53 jurister i Spekter og 73 i Spekter helse som har svart på undersøkelsen, og tabell 27 viser gjennomsnittslønnen etter eksamensår. Gjennomsnittslønnen er betydelig høyere (cirka 200 000 kroner) i Spekter enn i Spekter helse. Som vist for andre grupper skjer det en systematisk økning av lønnen jo lengre man har vært utdannet jurist.

Tabell 27. Lønn i Spekter etter eksamensår

Eksamensår	Spekter		
	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2015			1
2005-2009	710 883	692 500	12
2000-2004	870 000	820 000	7
1995-1999	946 400	935 000	10
1990-1994	958 925	937 500	12
1985-1989	1 017 450	957 000	6
1980-1984	1 022 500	975 000	4
Før 1980			1
Totalt	890 479	900 000	53

Tabell 28. Lønn i Spekter helse etter eksamensår

Eksamensår	Spekter helse		
	Gjennomsnitt	Median	Antall
2010-2013	571 755	550 000	15
2005-2009	603 000	597 000	5
2000-2004	701 424	695 000	14
1995-1999	734 090	750 000	23
1990-1994	816 051	760 000	12
1985-1989			3
1980-1984			1
Før 1980			
Totalt	703 859	700 000	73

Vedlegg: definisjon av stillingsnivå

Stillingsnivå statlig sektor:

Stillingsnivå 1

For eksempel direktør, daglig leder, administrasjonssjef, avdelingsdirektør, dommer, politimester, førstestatsadvokat, professor, førsteamanuensis eller lignende.

Stillingsnivå 2

For eksempel advokat, politiadvokat, kontorsjef, underdirektør, seniorrådgiver, visepolitimester, politiinspektør, statsadvokat, lektor, amanuensis eller lignende.

Stillingsnivå 3

For eksempel konsulent, førstekonsulent, advokatfullmektig, dommerfullmektig, rådgiver, politifullmektig, stipendiat eller lignende.

Stillingsnivå kommunal sektor:

Stillingsnivå 1

For eksempel rådmann, administrasjonssjef, direktør, avdelingsdirektør, etatssjef eller lignende.

Stillingsnivå 2

For eksempel seniorkonsulent, kommuneadvokat, seksjonsleder, avdelingsleder, underdirektør, prosjektleder, seksjonssjef, kontorsjef, personalsjef, fagsjef, komitesekretær, spesialrådgiver eller lignende.

Stillingsnivå 3

For eksempel fagkonsulent, advokatfullmektig, førstekonsulent, spesialkonsulent, rådgiver eller lignende.